

dette Garnisonssted, hvorimod det forekommer mig, at der kunde være meget, der talte for at lægge dem hen til et saadant Sted, som netop ved Lillebelt, der er saa uhyre vigtigt at beskytte ved Anlæg, da det jo er Nøglen til hele vor Stilling i Tilfælde af en Krig. Det vilde vist være særdeles heldigt, om netop denne Armeefdeling, som vilde have den Opgave at hysle med Forberedelserne til Værker enten af permanent eller forbigaaende Art, som i sin Tid skulde opkastes paa begge Sider af Lillebelt, allerede i Fredstid der kunde have sin Station og finde en passende Mark for sin Virksomhed. Det er altsaa kun for, at dette Spørgsmaal, som jo ogsaa vil komme nærmere under Behandling her i Thinget, ikke skal blive præjudiceret, at jeg har tilladt mig at henlede Opmærksomheden derpaa. — Hvad Anskaffelsen af Munderings-sager angaaer, vil jeg udtale mig for, at vi ikke her afgjøre Noget med Hensyn til Spørgsmaalet om Forstærkningens Beklædning. Jeg troer, at dette har vist sig at være en Sag, hvorom der her i Landet er deelte Meninger; navnlig har man i denne Sal fra flere Sider udtalt sig for, at man ikke skulde komme altfor stærkt over til det System, ifølge hvilket hele Hæren blev klædt paa Statens Bekostning. Dersom man skulde tvivle om, at det modsatte System kunde gaae, maa jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der er Stater, hvor det har vist sig, at det er muligt. Jeg troer, at den schweizeriske Armee ikke er indklædt paa Statens Bekostning, men ved privat Foranstaltning. Dette troer jeg vel ikke kan finde Anvendelse paa vor Hær; derimod kan jeg ikke nægte, at det har stillet sig for mig som Noget, der kunde fortjene megen Overveelse, om ikke Forstærkningen maatte kunne beklædes paa en lignende Maade. Det er i alt Fald et Punkt, hvorom jeg ikke seer, at vi have Forarbejder nok til nu at afgjøre det, men jeg haaber, at den høitærede Krigsminister vil vise Smøbekommen mod de Anskuelse, som have gjort sig gjældende her i Thinget i den Henseende, ved at lade det gjøre til Gjenstand for en moden Overveelse, om det ikke skulde være det Rette. Dette Princip har ikke alene i og for sig den Betydning, som det ærede Medlem

(Berg) har tillagt det, men tillige en stor Betydning for vore almindelige Munderingsforhold. Jeg har allerede tilladt mig i Korthed at berøre dette, og jeg skal igjen henlede Opmærksomheden derpaa. Dersom vi have et meget stort Forraad af Munderings-sager, bliver den Tid, hvori de henligge, inden de blive tagne i Brug og afløste, saa overmaade lang, at de lide derunder; skal nu hele Forstærkningen være forsynet med Munderings-sager, og Staten har dem liggende, — eller i Begyndelsen endog saa kun en Deel deraf, saaledes som her foreslaaet, — frygter jeg for, at den Tid, der vil medgaae, inden Munderings-sagerne ville blive benyttede, vil blive saa overmaade lang, at det ikke alene vil blive et Tab af Rente, men ogsaa et virkeligt Tab i Henseende til Tøiets Holdbarhed. Dersom jeg troer, at dette Punkt nødvendigvis maa gjenneengaae en meget grundig Drøftelse i et Udvalg. — Med Hensyn til de øvrige Anskaffelser af Krigsmateriel deels i Almindelighed og deels til Kjøbenhavns Søbefæstning, var der vistnok afskillige Betragtninger, der kunde gjøres gjældende her, men dem skal jeg nu, især da de tildeels ere blevne frembragne af andre Talere, ikke opholde mig ved.

Krigsministeren: Det er allerede blevet fremhævet af flere ærede Talere, at blandt de her foreliggende Forslag er der flere, som ikke egne sig til en Diskussion her i Salen, saavel paa Grund af deres tekniske Charakter, som ogsaa fordi de have Hensyn til Landets Forsvarsevne, hvilken jeg vistnok ikke kan ønske at behandle med fuld Offentlighed. Der vil jo være rig Leilighed til at gaae nærmere ind paa disse Spørgsmaal i det Udvalg, til hvilket jeg antager, at dette Forslag vil blive henviist. Det er denne Betragtning, som afholder mig fra paa dette Stadium at gaae nærmere ind paa, hvad der er blevet nævnt fra enkelte Sider, saaledes [f. Ex. af det ærede Medlem for Sørg Amts 4de Valgkreds (Holstein), som yttrede Tvivl om, hvorvidt Søforterne nu vilde kunne modstaae de seneste Opfindelser i Angrebskunsten. Jeg skal, som sagt, ikke nærmere gaae ind derpaa, men da det ærede Medlem berørte en Opfindelse, som vi have været blandt